

Rozhodnutie z kolégia č. 1

Zriadenie práva nevyhnutnej cesty cez „dufart“ podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka.

Právo nevyhnutnej cesty podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka je možné zriadiť iba cez príľahlý pozemok, nie cez budovu (stavbu). Výnimku predstavuje podchod (dufart), ktorý slúži výlučne na prechod a vedie cez pozemok, nie cez stavbu.

(rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2023 sp. zn. 1Cdo/74/2022)

Rozhodnutie z kolégia č. 2

Vznik bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie nehnuteľnosti jedným z manželov.

Účastníkom záväzkového vzťahu z bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods.1 a 2 Občianskeho zákonníka je ten z manželov, ktorý nehnuteľnosť neoprávnené užíval.

(rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. septembra 2025 sp. zn. 1Cdo/20/2025)

Rozhodnutie z kolégia č. 3

Platnosť dohody o vydaní poľnohospodárskeho pozemku.

Dohoda uzavretá medzi vlastníkom a užívateľom poľnohospodárskeho pozemku, ktorá nerešpektuje zákonom upravený postup vrátenia a prevzatia neprístupného alebo racionálne nevyužitelného pozemku užívaného bez nájomnej zmluvy, je dohodou, ktorá svojím obsahom a účelom odporuje § 12 ods. 5 zákona č. 504/2003 Z. z., preto je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou.

Vlastník poľnohospodárskeho pozemku, vydávaného in natura, musí z hľadiska prístupu k pozemku disponovať právnym titulom na prechod cez susedné pozemky.

(rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 2025 sp. zn. 3Cdo/67/2024)

Rozhodnutie z kolégia č. 4

Hľadisko historickej rodinnej väzby na vyporiadané nehnuteľnosti pri aplikácii kritérií uvedených v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Jednou z rozhodujúcich skutočností pre úvahu o prikázaní veci niektorému zo spoluvlastníkov môže byť aj historická rodinná väzba na predmet spoluvlastníctva a zásluhy o jeho nadobudnutie. Aj keď hľadisko výšky podielov nie je samo osebe rozhodujúce (R 37/2012), v prípade výrazne vyššieho podielu niektorého zo spoluvlastníkov na spoločnej nehnuteľnosti musia existovať vážne dôvody na prikázanie nehnuteľnosti menšinovým spoluvlastníkom.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2025 sp. zn. 4Cdo/86/2024)

Rozhodnutie z kolégia č. 5

Vypratanie bytu. Rozpor práva s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

Žaloba o vypratanie bytu nie je v rozpore s dobrými mravmi, ani keď nájomca po doručení výpovede uhradil dlžnú istinu a poplatky z omeškania, pretože súdy viazali vypratanie bytu na zabezpečenie náhradného ubytovania, čím primerane vyvážili právo vlastníka na ochranu majetku a právo žalovaných na obydlie a súkromie v súlade s princípmi proporcionality.

(rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. novembra 2025 sp. zn. 7Cdo/56/2025)

Rozhodnutie z kolégia č. 6

Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov uzavretá manželmi počas jeho trvania, je v rozpore s účelom § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka s právnym následkom absolútnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

(rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2025 sp. zn. 7Cdo/60/2023)

Rozhodnutie z kolégia č. 7

Dobromyselnosť obce pri prechode vlastníctva z majetku štátu v zmysle zákona SNR č. 138/1991 Zb.

Obec nemôže svoje vnútorné presvedčenie o tom, že jej sporné nehnuteľnosti patria, odvodzovať iba od nadobudnutia účinnosti zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí.

Bez preukázania existencie písomného protokolu o prechode vlastníctva veci, spísaného odovzdávajúcou a nadobúdajúcou právnickou osobou v súlade s ustanovením § 14 ods. 1 vety prvej zákona SNR č. 138/1991 Zb., obec nemôže oprávnene tvrdiť, že veci (konkrétne určené nehnuteľnosti), ktoré v skutočnosti od štátu nenadobudla, užíva v dobrej viere, že jej patria.

Zoznam, potvrdený orgánom miestnej štátnej správy a obecným zastupiteľstvom (§ 14 ods. 2 zákona SNR č. 138/1991 Zb.), je potrebné považovať za listinu preukazujúcu, ktorý konkrétny majetok (identifikovaný parcelným číslom, č. LV a katastrálneho územia) prešiel do majetku obce. Až z takého zoznamu možno odvodiť dobromyselnosť obce, že je vlastníkom nehnuteľnosti.

(rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júna 2025 sp. zn. 2Cdo/114/2023)

Rozhodnutie z kolégia č. 8

Sťaženie spoločenského uplatnenia. Trvalosť následku. Prekážka res iudicata.

Pri škode na zdraví predstavovanej sťažiením spoločenského uplatnenia je to práve trvalosť následku, ktorá činí stav poškodeného ustáleným (§ 4 ods. 2 písm. a/ a contrario v spojení s § 9 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb.) a ak sa pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotené v lekárskom posudku (§ 9 ods. 1 vyhlášky), premlčacia doba na uplatnenie nároku nemôže začať plynúť skôr, než došlo ku konštatovaniu trvalosti (ustálenia) lekárskeho posudkom.

O prekážku veci právoplatne rozsúdenej nemôže ísť vtedy, ak príslušný čiastkový nárok, uplatnený až v neskoršom konaní, vôbec nebol predmetom konania skoršieho.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. januára 2026 sp. zn. 6Cdo/22/2024)

Rozhodnutie z kolégia č. 9

Správca bytového domu. Aktívna a pasívna legitímácia správcu bytového domu podľa zákona č. 283/2018 Z. z.

V sporoch o vydanie bezdôvodného obohatenia do fondu prevádzky, údržby a opráv začatých pred účinnosťou zákona č. 283/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov žalobami vlastníkov bytov a nebytových priestorov, je správca bytového domu počnúc účinnosťou tohto zákona 1. novembra 2018 ex lege aktívne vecne legitímovaný konat' vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. marca 2024 sp. zn. 8Cdo/48/2023)

Rozhodnutie z kolégia č. 10

Neplatnosť skončenia pracovného pomeru zamestnávateľa. Uplatnenie výnimky zamestnávateľa pre ktorú nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával.

Výnimku v zmysle § 79 ods. 1 Zákonníka práce môže zamestnávateľ uplatniť aj vzájomnou žalobou v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru zamestnávateľom. Pre uplatnenie výnimky je rozhodujúcim deň, odkedy nebolo možné od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával, a nie až deň, kedy sa právoplatne rozhodlo o neplatnom skončení pracovného pomeru.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. decembra 2023 sp. zn. 7Cdo/146/2022)

Rozhodnutie z kolégia č. 11

Starostlivosť súdu o maloletých. Zmena pomerov do rozhodnutia odvolacieho súdu. Dokazovanie v odvolacom konaní (§ 68 CMP).

Ak od rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci starostlivosti súdu o maloletých uplynul dlhší čas, predpokladajúci ďalšiu zmenu pomerov, odvolací súd nemá možnosť úvahy o potrebnosti zopakovania alebo doplnenia dokazovania za účelom zistenia skutočného stavu veci (§ 68 Civilného mimosporového poriadku) ani možnosť vyhnúť sa nariadeniu pojednávania slúžiaceho na vykonanie dokazovania.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. decembra 2025 sp. zn. 6CdoR/7/2024)

Rozhodnutie z kolégia č. 12

Kauzálna príslušnosť v obchodnoprávných sporoch (§ 40 CSP).

Od okamihu otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu už skúmanie kauzálnej príslušnosti v obchodnoprávných sporoch podľa § 40 CSP neprichádza do úvahy. Do tohto momentu určená príslušnosť trvá až do skončenia konania, a to nielen v konaní pred súdom prvej inštancie, ale aj v odvolacom konaní.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. februára 2026 sp. zn. 2Ndc/24/2025)

Rozhodnutie z kolégia č. 13

Ustanovenie procesného opatrovníka osobe, ktorá v dôsledku duševnej poruchy nie je schopná v súdnom konaní zrozumiteľne uplatňovať.

Súd ustanoví aj bez návrhu procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá v dôsledku duševnej poruchy nemá schopnosť zrozumiteľne sa vyjadrovať a uplatňovať svoje nároky, prípadne obranu.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2025 sp. zn. 5Cdo/183/2024)

Rozhodnutie z kolégia č. 14

Absencia ústneho odôvodnenia rozsudku (§ 219 ods. 1 CSP).

Absencia ústneho odôvodnenia rozsudku zakladá vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP. Túto vadu nemožno považovať za odstránenú doručením písomného vyhotovenia rozsudku stranám. Podľa § 219 ods. 1 CSP má súd povinnosť rozsudok vyhlásiť verejne, čo znamená okrem iného uviesť nielen výrok, ale i odôvodnenie, aby strany sporu vedeli, prečo súd rozhodol daným spôsobom.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2025 sp. zn. 6Cdo/119/2023)

Rozhodnutie z kolégia č. 15

Odvolacia lehota. Elektronické podanie.

Ak bolo odvolanie v posledný deň odvolacej lehoty podané do systému spravovaného Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky a určeného na zabezpečenie doručovania elektronických podaní súdom cez portály ÚPVS a e-žaloby.sk, je takéto odvolanie potrebné považovať za podané včas. Skutočnosť, že k prenosu dát na súd došlo z portálu e-žaloby.sk až v ďalší deň, nemôže byť na ťarchu odvolateľa.

(uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2025 sp. zn. 9Cdo/5/2025)